

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztendőnkön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolvas szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zárandok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítatnak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlő sora 30 fillér.

A Schweidel-szobor leleplezése.

Óriási lelkes közönség és közelről és távolról jött számos vendég jelenlétében folyt le a szoborleleplezési ünnepségünk. A verőfényes szép meleg idő sokban hozzájárult, hogy kegyeletünk adóját a nemzet hősi mátyrjának ily díszes és szemel káprázató módon leróhadtuk. A szobor keletkezése körüli főérdeme a szoborbizottság lankadatlan szorgalmu elnökének Vértesi Károlyé, Latinovits Pál főispánunké — kinek közbenjárásának köszönhető, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottság a szobor létesítéséhez 5000 koronával járult hozzá. Dicséret és elismerés azért is illeti a főispánt, hogy az ünnepély kérdését a mostani nehéz válságos időkben oly sikeresen megoldotta. — Ha u k e város polgármesternek is kijut az érdemnek nagy része, ki készséggel áll a Schweidel-szobor-bizottság oldala mellé, jó tanácsával és munkálkodásával támogatva. Agilitásuk rövid három év alatt megteremtette az ércszobrot, mely immár legszebb terünket díszíti.

Dicsérettel emlékezünk meg a fáradhatlan rendezőségről, melynek élén Buda y Gerő emberfeletti munkát végzett, ki kora reggeltől késő estig nem pihent, mint egy perpetuum mobile izgott-mozgott hol itt hol ott, a hol még rendezni való volt; továbbá Pro k ó p y Imre, ki szintén a rendezőség körül bokros érdemeket szerzett magának. A rendőrség derék tűzoltóink által támogatva, példászerű rendet birt fenntartani, mely csak az ünkepi program közepé táján kezdett felbomlani, és az eddig a kordonon túl elhelyezett közönség mint egy áradat a szobor közepéhez kezdett előnyomulni. Az ünnep fényét és jelentőségét nagyban emelte a képviselőház illustris tagjainak dísz-

magyarban megjelent számos lagu küldöttség, Schweidel család összes rokonsága, melyek iránt hatalmas érdeklődés mutatkozott. Szóval Zombor városa méltónak mutatkozott országosan elismert jó hírnevéhez. Vendégeink ellátásánál a régi bacs-kai vendégszeretet nyilvánult meg. Előkelő vendégeinket a legnagyobb szives fogadtatásban iparkodott mindenki részesíteni. Előzékenységgel párosult igaz magyar szeretettel öleltük keblünkre mindazokat — lehetett vagy 5000 idegen — kik kegyeletes ünnepünk emelésére ide zárandokoltak és hazafias ünnepünk részeseivé akartak lenni. A városi lakosság — dicséretére legyen mondva — versenyzett egy a házak kivilágítása, mint azok feldíszítésénél. Nem emelték semmi áldozatot, hogy e nagy nap felejthetetlen benyomást hagyjon hátra a sok ezer meg ezer idegen látogató szívében. A falusi nép is kivette részét az ünnepelésből. Nagy tömegekben lepte el az utcákat és az ünnepély színhelyét, hála érte a községek derék vezetőinek a papok és jegyzőknek, a kik a népet ékes szólásukkal e költséges hazafias kirándulásra, daczára konzervatív és közönyös hajlamaira — rábirták. Erkölcsei értéke az itt hallott hazafias beszédek nyomán, bizonyára örök nyomot fog a romlatlan földműves szívében hátra hagyni.

Ma már a zászlók, a lámpácskák, a 3 színű üvegecskék a a különféle díszítések le kerültek az épületekről. A hatalmas póznákon lengő tricolorok, a szobor körüli sátrak eltűntenek, mindenki a rendes hétköznapi munkája után lát; de a szívekből nem távozott el az a hatalmas akkord, mit az ünnepély lefolyása benne maradandóvá tett. Hisz ily nemzetiségi városban szüksé-

ges, hogy néha-néha a hazaszeretet élesztésére ünnepeket rendezzünk. Hadd lássák azok, kik ünnepélyünk-től távol tartották magukat, hogy a magyar egységes, párt-szemponatok felé tud helyezkedni, akkor, ha hazafias ténykedésről van szó, ha jelesének emlékezetét az utókor példaadása czéljából ébren tartani és ifjuságunk szívében fejleszteni akarja.

Az ünnepély lefolyása a következő volt:

A szoborleleplezési ünnepély reggel vette kezdetét Zombor város törvényhatóságának közgyűlésével, a melyen Latinovits Pál főispán a következő szög beszédet tartotta:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Milyen tisztolt vendégek!

Hazafias örömmel foglaltam el a mai napon Zombor szab. királyi város törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlésében az elnöki széket. Lelkem azt sugja, hogy reám néve ez az elnöklés az eddigi és esetleges jövőd főispáni működésemetnek a legmegtisztelőbb és örök emlékezetű része, mert van-e szebb, magasabb kötelesség, mint a nemzet nagyjai és hősei iránt a kegyelet adóját leróni? És van-e megtisztelőbb szerep a békés, hazafias életben, mint a kegyelet adójának lerovásában aktív részt venni?

Milyen érzem elnöki tisztet magbecsű voltát, érzem annak fontosságát is. Epp ezért engedjék meg, hogy a hétköznapi hivatalos formából kivetkőzve, néhány hazafias, lelkem és szívem mély érzelmeitől áthatott szót intézzek a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz és a milyen tisztelt vendégekhez.

A hazafias és lelkes tény, a melynek ünneplésére e mai napon összejöttünk, az, hogy Zombor város hazafias társadalmának kezdeményezésére az ország közönsége közadakozásból szobrot emelt Zombor város nagy szűllőte, Schweidel Józsefnek, az 1848—49. szabadságharc vitéz tábornokának. Hivatásunk, hogy a készenálló szobrot ünnepélyesen leleplezzük s így a hősi tábornok emlékét, mely szívünk és lelkünkbe kitörölhetetlenül van bevésvé, maradandó érzeben adjuk át az örök időnek is.

Magyarország ezredéves küzdelmeinek

Sirolin

A legkiválóbb tanak és orvosoktól mint hathatos szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál ugyanint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszerárban üvegenként 4. — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cseggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-L Roche & Co vegyészeti gyár Basel Svájec.

dicsőségben leggazdagabb, momentán eredményében nagyon szomorú, de végeredményében ürvendelés befejezője volt az 1848-49. évi szabadságharc. A világtörténelem írója osodálattal jegyzi fel annak az időnek történetét. A hazaszeretnek tulvilági, isteni kitörése volt az a küzdelem. Isteni kitörés volt igen, mert csak az ég segítségével lehetett diadalt diadal után kivívni! Az Isten által a magyarba oltott hazaszeretet legyőzhetetlen erőt, rettenthetetlen bátorságot és halálmegvetést lehelt a hősköbe, a vezérek és kőzkatonaékba egyaránt. Mikor azután az idegen tulerő hatalmán győzelmeskedni nem lehetett, a bámulatos lángoló magyar hazaszeret megdicsőült az aradi vár sáncaiban.

Letűnt idők története ez, a mit érintett-m. Mikor ezen letűnt idők után a hálás utókor szobrot emel az egyik hősköbe, a szobor nemcsak a kegyelet adója, hanem a hazaszeret örök jelképe is. Ott fog állni a szobor jó és rossz időben is, mindig arra fog figyelmeztetni: „Magyar! Szeresd hazádat!” Igen t. törvényhatósági bizottság és t. vendégeink, erre fog mindig figyelmeztetni az a szobor. Hála a gondviselésnek, a hazaszeretnek nem kell ma úgy megnyilvánulni, mint az a hősök tetteiben kifejezésre jutott. De azért mégis jogos a szobor figyelmeztető értelme, mert a hazát szeretni békében épp oly fontos kötelesség, mint nehéz időben életünket áldozni érte. Békében sem szabad sohasem megfeledkezni a hazáról.

Legyünk bármilyen nézetben, választanak el bennünket valamelyes élentékek, de tetteink, érzéseink rugója csak a haza legyen! Munkálkodjunk, fáradjunk, de ne csak azért, hogy önmagunkat fentartsuk, hanem főleg azért, hogy munkánkkal a hazának haladását, művelődését, gazdasági és szellemi megerősödését elősegítsük!

Ez az én óhajom a mai hazafias ünnep alkalmából. Kívánom, hogy úgy legyen. Kívánom, hogy ez a szobor minden időben minden magyart erősítsen meg a hazaszeretben.

Es még egyet, tekintetes törvényhatósági bizottság és tisztelt vendégeink! A véletlen játéka talán, hogy Schweidel József, a ki idegen származású magyar volt, itt Zomborban született és szobra is itt lett felállítva. Itt Zomborban, egy nemzetiségi városban, idegen származású dacára meghalt a hazáért, meghalt azért a földért, mely szülte, táplálta és nevelte. Meghalt érte, mert hazafias lelke úgy fogta fel a dolgot, hogy a hazát megtagadni soha sem szabad. Legyen az a szobor tehát örök intő példa minden idegen ajku magyarnak, hogy a vérbeli magyarokkal feltékedve szeresse a magyar hazát.

Ugy legyen! S ha, mint van okom remélni, úgy lesz, akkor emeltünk méltó szobrot városunk nagy szállítotték, az aradi vársánc egyik megdicsőült áldozatának.

Ezek után szívólyesen üdvözlöm a mélyen tisztelt vendégek és bizottsági tag urakat és a tekintetes törvényhatósági bizottság mai napra egybehívott rendkívüli diszközgyűlését megnyitom.

A képviselőház küldöttsége a következő képviselőkből állott:

Kossuth Ferencz, Barabás Béla, Papp Elek, Jeszenszky Ferencz, Csányi Sándor, Koller Tivadár, Kelemen Béla, Benyovszky Móricz gróf, Udvarhelyi Ferencz, Vargha Károly, Mukics Simon, Ezry Béla, Endrey Gyula, Pozsgay Miklós, Láhne Hugó, Bakonyi Samu, Benyovszky Sándor gróf, Mihajlovics Endre, Piukovits Elemér és Fernbach Péter. Budapest székesfőváros képviselőjében Lung és Vosics tanácsosok utaztak le Zomborba.

A Schweidel család jelenvolt tagjai: Schweidel Béla, Schweidel Irma, Schweidel

Tonosi, Schweidel Milesi, Balogh Sándorné szül. Schweidel Sarolta, öz. Halász Geononné szül. Schweidel Anna, Halász Geononné, Dr. Balogh Sándor, öz. Vargay Mihályné szül. Vojnits Matild, Vojnits Domiczella, Dr. Hegedűs Gyuláné szül. Balogh Irén, Dr. Hegedűs Gyula.

A képviselőház küldöttsége Justh Gyula vezetése mellett szerdán érkezett Zomborba. A képviselőket Bácsmegeye minden állomásán nagy közönség üdvözölte. Justh Gyulát, Kossuth Ferenczet lelkesen éljenzték Szabadkán és Bajmokon, de különösen lelkes volt a fogadás Nemes Militio-ek, ahol tarackdurrogás és szerb tamburá-ok játéka fogadta az ünnepre menőket. Zomborban Latinovits Pál főispán, Hauke Imre polgármester és Vértesi Károly, a szoborbizottság elnöke üdvözölték Justh Gyulát és a képviselőház küldöttségét. Sok ezernyi néplejváradalma között száz kocsi vonultak be a vendégek a gyönyörűen kivilágított városba. Félkilenc órakor díszelőadás volt a notabilitásokkal és gyönyörű bácsai asszonyokkal tele városi színházban. A hazafias műsoru előadás a zombori uri társaság tagjai szerepeltek. A díszelőadás után az Eletint-szállóban ismerkedés volt, de előbb az országgyűlés küldötti tiszteletére iaklylásmenetet rendeztek. A lampionok világosságában uszó városban mindenütt ünnepi elevenség és hangosság volt. A főtéren zene szólt. Az utcáik tele voltak egész késő éjszakáig hazafias dalokat énekelő közönséggel.

Zombor város díszes ünnepi színt öltött a mai napra. A magánlakásokon, az egyesületek és testületek épületein, valamint a város összes hivatalos épületein, trikolorok lengettek, a Kossuth utcán pedig 70 zászó jelezte a szoborhoz vezető utat. A küldöttségek vándorlása, amelyek nagyrészt vasúton jöttek, már korán reggel megkezdődött. A nagyvöb küldöttségeket a pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. Az a hatalmas tórség, amelyen a szobor áll, az ünnepség ozéjaira körül volt kerítve s a téren levő házak csaknem nemzetiszínű draperiákkal voltak bevonva.

A küldöttségek zászlók alatt vonultak föl. A tórségben két hatalmas sátor állt draperiákból és zászlókból készíteve, egyik a Schweidel-család számára, másik pedig Zombor város, a képviselőház és a főváros küldöttségei részére. A sátrokat a város, az állam, Bács-Bodrog vármegye és a Schweidel-család czimereivel díszítették föl. A tórség közepén áll a szobor, melyet a leleplezés előtt négy hatalmas lándzsavégű pózna körül csavart bibordrapéria takar el. A szobor előtt biborleplellet tartart asztal állott.

Az iskolák és a testületek, valamint a küldöttségek sorakozva állottak a téren, ahol a zenekar hazafias dalokat játszott.

A leleplezési ünnep.

Külön helyen voltak elhelyezve a nagy számban érkezett koszorúk. A közönség négy csoportra volt osztva és pedig külön csoportban voltak a küldöttségek, az egyesületek, a hölgyek és a sajtó képviselői, míg a közönség többi része a korláton kívül állott. A szobor előtti ünnepelet a zombori kaszinó és az iparos dalárda nyitotta meg a Himmusz élénkelésével, azután tárogató szólt meg mélabus hangon, majd Vértesi Károly, a szoborbizottság elnöke lépett a dobogóra, hogy elmondja megnyitó beszédét.

Zombor városának és Bács-Bodrog megyének hazafias, szép ünnepe van ma — uzmond — azután örömet fejezte ki afölött, hogy a vértanu emlékének felállításán együtt ünnepel az egész ország. Így is van jól, mert a vértanu mindnyájukért ontotta a vért. A mai nap, Schweidel születésének évfordulója, veresbélis ünnepe Magyarországnak és Zombor ünnepe meg, hanem szemmel is látni akarta annak di-

cső alakját, hogy mindig előtte lehessen abban az alakban, amilyen volt: bátor és vitéz. Örül annak, hogy a város ünnepeben annyian osztoznak, hogy arra előjtek az ország, a megye és a város legelső notabilitásai, hogy együtt vannak itt a pap-ság, a tanári kar és az egyesületek képviselői, valamint az egész polgárság. Akik a mai kegyeletes ünnepevény megjelentek, elmondhatják, hogy egységes hazaszeretet hevítette az egész közönség kobét. Végül üdvözölte a megjelenteket és a szoborbizottság képviselőjében megnyitotta a leleplezési ünnepelet. Beszédét ezekkel a szavakkal végezte:

— Éljen a haza, áldott legyen Schweidel József emlékezeté.

Ezután Rácz Soma főgimnáziumi tanár, a szoborbizottság alelnöke lépett az emelvényre és emondta a szobor felállításának a történetét, az eszme megszületésétől a mai napig. Beszéde közben lehelölt a szoborral a lepel és a közönség soráiban a meglepetés moraja zugott végig, mikor maga előtt látta Mátrai Sándor budapesti szobrász imponás művét, Schweidel József hősi alakját. Majd így folytatta Rácz beszédét:

— Ez a gyönyörű szobor az egész országé, de első sorban mégis Zombor sz. kir. városé, nem csak azért, mert áldozatkészséggel Zombor járt elöl, hanem mert ennek földjéből, ennek rónáiból és ennek levegőjéből merítette azt a hazafias-ságot, melyért később vértanuhált szenvedett.

Majd Schweidel szellemét aposztrofálva így fejezte be beszédét:

— Megdicsőült szellem, feltámadtál te is, feltámadtál ebben a szoborban. Azok az eszmék, melyek szivedből pattantak ki, ami szívünkben élnek s érezalakod tanítom meg bennünket arra, hogy tudjuk élni és úgy tudjunk meghalni hazánkért, mint te éltél és haltál!

Most Rákosi Jenő következett ünnepi szónoklatával. Boldognak mondja magát, hogy a dicső vértanu ünnepe szójón Zombor közönségéhez és azokhoz, akik itt összesereglettek. Mielőtt azonban ezt tenné, előbb a Kisfaludy Társaság képviselőjében hajlja meg lobogóját, azután az Otthon üdvözöletét tolmácsolja és az újságírók nevében adja át hódoló közöntését a vértanu szellemének. Elmondja, hogy Angliában jártában látott Londonban egy hatalmas méretű templomot. Mikor ez a templom a katolikusoktól a protestánsok kezébe került, ezek kipu-zították belőle a gyönyörű művészi szobrokat, megelédtek magának az épületnek szépségeivel és hatalmas méreteinek szemléletével. Aki ma Londonba megy, újra ott találja a szobrokat, de azok nem a biblia szenteket, hanem az angol történelem szentjeit és nagy férfait ábrázolják. Hazánk, amelyet bércezek öveznek, völgyek ölelnek és folyók szelnek át, szintén egy ilyen hatalmas katedrális, itt imádjuk ezer év óta a magyarok Istenét. Ezt a templomot népesítettük be mi is a mi szentjeink szoborműveivel, amelyek a mi halánkról és őseink iránti kegyeletünkről beszélnek a késő nemzedéknek. Ha az idegen megáll a zombori szobor előtt, el fogja ismerni, hogy ez a város meg tudta becsillni, meg tudta jutalmazni a maga nagy fiát. Megindulás fogja el a szónokot, midőn látja, hogy ez a város, amely egy vértanunak adott életet és halála után szobrot emelt neki, még nem is egészen magyar. Hiába rekrimindják tőlünk a románok Mátyás királyt, a horvátok Zrinyit, a szerbek Petőfit, mégis magyar király, magyar hadvezér és magyar költő voltak ezek. Schweidel József nemcsak katonai virtusokkal, hanem a magyar história színgaláiban is babérokot szerzett. Itt állunk a tizenhárom vértanu egyikének a szobránál, s a gyszó-ból öröm lett, a mi leveretésünkől dicsőség született, mert az igazságnak meg kellett maradnia. Ennek az igazságnak

pedig annál magasabba kell emelkednie, minél nagyobb és több volt az áldozat, melyeket érte hoztunk. Schweidel fültámadt abban a pillanatban, melyben trónusáraült az igazság, amelyért ő vértanuhalált szenvedett.

Rákosi Jenő beszéde után Trencsényi Károly, a szobor-bizottság jegyzője szavalt a népe előtt, amikor újra Vértesi Károly állott föl és rövid beszéd kíséretében átadta a szobrot Zombor városának.

*

Zombor város polgármestere Hauke Imre oly szép szamatos beszéddel vette át a szobrot, mely az egész jelenlevő közönséget elragadta. S mondjuk ezúttal egész őszintén, hogy szépen festett polgármesterünk magyar díszes dalias alakján; quasi örömmel nézte a zombori közönség, mikor Hauke felállt a szobor előtti podiumra.

Hauke Imre polgármester beszéde.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!
Polgártársaim!

Mélyen meghatva, a hála érzetével szívemben emelem fel első ízben szavam Zombor városának eme díszes emléke előtt. Mély megilletődés járja el lelkemet, mert egész valomban érzem e pillanat fontosságát. E nap jelentőségteljes szeretett szülővárosom történetében. A hála száll ajkáról a mindeneknek Úrhoz, a nagy mindenség alkotójához, hogy e magasztos ünnepet mindnyájunknak megérni engedte. Nekem jutott a megtisztelő kitüntetés, hogy ezen ércszobrot, mely városunk nagynevű fiának, Schweidel Józsefnek emlékét örökíti meg, s amelyet a halás utódok — elismerésüket és kegyeletüket lerovandók, Zombor szab. kir. város közönsége nevében átvegyem. Azon hősök egyikének emlékét, kiknek annak idején azon a szomorú napon, az aradi gólgóta feltárt kapuja előtt muló burkja átadatott az örök elmulásnak.

Ezen hősök emlékét eddigelé még csak az aradi csoport-emlék jelképezte. Külön önálló vértanuszobor még volt. Boldog vagyok e mai napon, hogy azon dicső vértanuk közül városunk szülöttje az országban az első vértanu, akinek a város halás közönsége által emelt ércszobor nemes emléke az örökké való fennmaradásra biztosítva van. A szoborbizottság ezen szép és soha meg nem hálálható adományát megköszönve, Vértesi Károly úról, mint e város polgármestere, ime átveszem azon hazafias lelkesedéssel, amellyel az utódok hálája és a nagy szülött iránt való kegyelet emelte. És ünnepelesen teszek fogadalmat arra nézve, hogy azt mindenkorra megőrizni és fenntartani fogjuk.

Zombor város polgárai! Ércbeöntve itt áll városunk nagynevű szülöttje, itt áll a dicső hős, aki küzdött, harcolt és vérével áldozott. Itt áll, intve bennünket, arra tanít, hogy minden gondolatunk, szivünk minden dobbanása az édes hazáért és e városért legyen. Ez ércszobor álljon fenn fényben és méltóságban városunk halás népe által tisztelve időtlen időkig! Allékonyságod meg ne ingjon soha! Kötalapzatodnak mai derőjét feketére fogja festeni a muló idő, érczanyagodnak mai fényét komor mázzal vonja be az idő; de édes hazád, szülővárosod iránti szeretetből, jellemed nemességéből, az általad képviselt nagy eszméből és a végig harcolt csaták zajából levont tanúság lesz kinosává a város polgárságának. Igen, emléked, dicső vértanu, örökre, örökre a miénk. Immár nem választja el tőlünk semmi, élni fogsz te a késő utódoknál is. Igen, élni fogsz, míg e városban csak egy magyar szív dobog!

A szobor megkoszorúzása.

Festőileg színes és lélekemelő látvány volt 48—50 remeknél-remekebb koszorú elhelyezése a szobor alapzatán. A koszorukat s az elhangzott beszédeket a következőkben jegyezzük föl:

Justh Gyula, a képviselőház elnöke a törvényhozás koszorúját a következő beszéddel helyezte el elsőnek a szobor alapzatára: E szobor hirdetni fogja nemzedékünk nemzedékre, hogyan kell szeretni e hazát. Hirdetni fogja, hogy a hazáért, a hazae boldogságáért, alkotmányáért, jogaiért, szabadságáért fel kell áldozni életünket, vértünket, mindenünket. Midőn megkoszorúzom e nagy nemzeti vértanu ércszobrot, esdve kérem az Eg hatalmas urat: terjessze ki áldását e sokat szenvedett szegény magyar hazára. Oszlassa el a minden oldalról tornyosuló vésteljes felhőket, hogy az alkotmány és a szabadság éttel adó verőfényében a haza boldog, nagy, dicső és hatalmas legyen!

Kossuth Ferencz: Azok nevében, kik a függetlenségért küzdünk, a függetlenség vértanujának hoztuk el koszorunkat.

— Ő karddal küzdött, mi pedig a jognak fegyverével küzdünk. Ő meghalt a függetlenségért, mi pedig azt akarjuk, hogy a nemzet éljen. Az ő halála nem volt vesztés a haza számára, mert biztosította a jövőt. Az olyan ország, melynek vértanui vannak, örökké élni fog.

Dr. Balogh Sándor: Igen tisztelt közönség! En, mint a vértanu egyik veje, megjelentem ezen ünnepség alkalmából az ő közvetlen leszármazottaiával együtt, kik jelenlétükkel nemesak hálájukat akarták leróni, de egyúttal megjelenésükkel emelni akarták az ünnepély fényét. Ezen nevében is a legmélyebb hálával adózom Zombor közönsége minden tagjának, első sorban a tanácsnak, amely irányító és irányadó volt, akik áldozatkészségükkel ezen dicső szobor emeléséhez hozzájárultak. Es végre köszönetet mondok Bácsyvármegye törvényhatóságának és közönségének. A gondviselés mindnyájukat sokáig őrtesse. Az előbbieken nevében a koszorút leteszem. Itt van még egy másik, amelyet a 48—49-es honvédség nevében teszek le. Ha a hazafias események iránti lángoló szív fellobban valahol és ily szép ünnepegekben nyilvánult, a 48—49-es honvédség ilyenek előtt elzárkózni sohasem szokott. Tehát az összes magyarországi honvédek nevében, mint a központi bizottság elnöke, fejezem ki lelkesedésünket, szeretetünket Zombor város közönsége iránt.

48—49-es honvédek Temesvár.

Zombor sz. kir város nevében Hauke Imre polgármester: Zombor sz. kir város nevében s megbízásából városunk nagynevű szülöttének.

Bács-Bodrog vármegye nevében Rácoson Gyula, kir. tanácsos, alispán: Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Bács-Bodrog vármegye leteszi a koszorút abban a biztos tudatban, hogy a koszorú elhervadhat, a vértanu szobra megromolódhat, de emléke élni fog, míg csak a magyar szív dobog.

Budapest székesfőváros nevében Lung Gyula, tanácsos: Budapest főváros közönsége avval a hő óhajattal teszi le a koszorút a kegyelet oltárára, hogy a szent ügy, amelyért a hős küzdött és utóbb meghalt, t. i. a magyar haza szabadsága, boldogsága nagysága, minél előbb teljesen felviradjon.

Arad város nevében Barabás Béla: Ünneplő atyámfiai! A vértanuk szentelt földjének követe, hazafias érzelmeivel szól hozzátok. Az aradi 13 vértanu szobrától jöttem el ide polgártársaim nevében. Elhoztam elsősorban Árpádságának koszorúját, az aradi közönség hálájának megnyilatkozását. Elhoztam még az aradi

Kölcsei Egyesület és a szabadságharoz muzeumának koszorúját. Elhoztam az aradi Nemzeti Szövetség és elhoztam a mult dicsőség maradványainak, az öreg honvédeknek hódolatteljes üdvözlését. Es hoztam az aradi vértanuk szobrától egy üzenetet. Ha volt eddig nagy Magyarország e szép részeiben közönség köztetek társadalmilag, p. rt tekintetben, ha elváltottok benneteket a nemzetiégi érzületnek különféle lélekemelő gondolatai: itt Bács vármegyének fővárosában a legszebb téren, ide jőjjetek társadalmi pártok, itt fogjátok egymással kezét nemzetiség és valláskülönbség nélkül!

Idő jőjjetek és a magyar hazaszeretnek e szent oltárnál, itt esküdjétek, hogy eltűnt köztetek a viszály, felébredt bennetek a hazaszeretet édes magyar hazánk dicsőségére!

Atyámfiai! Itt boruljon le minden ember, ennél az oltárnál, akinek lelkét az ősköltől örökölt hazafias szent buzgalom hevíti és itt kérjük mindannyian a nemzetek hatalmas Istenét: adjon nekünk erőt, adjon lelkesedést, hogy a megpróbáltatások keserű napjaiban úgy tudjuk megállni helyünket, mint az aradi 13, mint annak egyik felmadat alakja, Schweidel József. Imával teszem le a költő szavaival az én koszorúmat: édes hazám szivemből szeretlek, mint jó anyáta kedves, hű gyermek és szívemnek ez hő imája:

Aldás e hora, Istenem,
Aldás reája!

Baja város nevében dr. Hegedüs Aladár, polgármester.

Baranya vármegye.

Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye.

Szolnok város.

Nagyvárad. A másik vértanu, Nagy Sándor József születési emléktáblájától hoztuk e koszorút azzal a jelígyével, hogy: az igazak örökké élnek.

Pécs város: Letes-szük hódolatlunk jelül e koszorút.

Szeged város: Szeged sz. kir. város közönsége, a legmagyarabb magyar város népének kegyelete e hódolata jelül hozom ezt a koszorút, kívánva, hogy az ily eszmék a hazában örökké éljenek!

Szabadka város nevében Varga Károly képviselő: Szabadka közönsége nevében hozom e koszorút, hogy ez szilárd bizonyítéka legyen azon lángoló honszerelmeknek, amely Szabadkát áthatja.

Torontál vármegye.

Zenta város nevében Dudás Lajos polgármester.

Hont vármegye.

Makó város.

Obecse község.

Nemesimlits nevében Horvát Gyula bíró.

Csonoplya község nevében Deák Andor jegyző.

Hódmezővásárhely város.

Ujvidék sz. kir. város.

A zombori függetlenségi párt nevében dr. Jovánovits József ügyvéd.

Kerényi választó kerület nevében Fernbach Károly képviselő.

Zombori kir. törvényszék nevében Gózsdu Elek kir. törvényszéki elnök.

Zombori kir. pénzügyizgatóság nevében Popp György ki. tanácsos, p. ü. igazgató.

Zombori m. kir. áll. főgimnázium nevében Rittinger Antal igazgató.

Zombori felső keresk. iskola nevében Zsulyevits Ernő igazgató.

Zombori kath. elemi iskola.

Zombori ápca zárdá.

Zombori függetlenségi pártkör nevében: Falczione Lőrincz.

A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat nevében Trencsényi Károly a társulat titkára.

Bácsyvármegyei Kör (Budapest).

Zombori kaszinó-egyesületi dalárda.

Bezdáni dalárda.

Zombori tűzoltóság,
A szabaddóművéség nevében: Szobotka Rezső.
Zombori Iparoskör.
Zombori általános ipartestület.
Zombori kath. legényegylet.
A Tároczay család.
Bezdáni olvasókör.

A koszorúk elhelyezését a kaszinó és az iparos-dalárda a Szózatot énekelte, mire a kegyeletes ünnepély véget ért.

Tizenkét órák egy budapesti, mint a vidéki vendégek megjelentek a zombori amatőrképzőintézet megnyitására.

A Himnusz hangja mellett vonult el a közönség a szobortól; a törvényhatósági bizottság tagjai a folytatálagos közgyűlésre mentek, amelynek jegyzőkönyvében Schweidel József emlékét megörökítették.

A közgyűlésről a főispán vezetése mellett a vendégek megnyílt amatőr-fotografus kiállítását tekintették meg. Délután kétfélekör pedig ünnepi lakomára gyűltek össze.

Justh Gyula már délelőtt 11 órák elutazott a városból, a többi képviselő, valamint a hírlapírók a délutáni folyamán egy különvonattal tértek vissza a fővárosba.

A lakoma.

Délután 2 órák a Vadászkiáltás-lakoda díszteremben ünnepi lakoma volt, amelyen résztvettek az országgyűlési képviselők, küldöttségek és a város meg a megye színe-jáva. A díszterem karzatán díszes hölgyközönség helyezkedett el. Az ünnepi lakomán az első felköszöntőt L. A. Tinovits Pál főispán mondotta a királyné, amely lelkes és hazafias felköszöntőt a nagyszámú közönség állva hallgatta végig és elhangzása után meg-megújuló tapsal és szűnni nem akaró éljenzéssel jutalmazta meg. Utána Szondi Mátyás törv. bír. a függetlenségi párt Kossuth serlegével kezében a függetlenségi párt tagjait köszöntötte fel. Utána Kossuth Ferenc mondott hatásos felköszöntőt. Justh Gyula távollétében — mondá — ő őrzi magát hivatottak arra, hogy mint a legnagyobb országgyűlési párt elnöke (Zajos éljenzés és taps) és mint a szövetség ellenzéki pártok vezére (Zajos taps.) köszönetet mondjon az előbbi beszédért. Fájdalom, — mondá beszédében, — hogy a válság még nincs megoldva és pedig rajtunk kívül eső okok miatt. De reméli, hogy a király, akit a legelső magyar embernek is neveznek, teljesíteni fogja a nemzet kívánásait. A város boldogságára és ama szelleme őríti poharát, amely most a városban uralkodik. (Zajos tetszés és taps.) Beszélt még Barabás elragadó ékes szózással és Udvary Ferenc képviselő.

Vértesi Károly szoborbizottsági elnök felköszöntése a Schweidel rokonokra.

Igen tisztelt Schweidel rokonok!

Hölgyek és Urak!

Naptól van az égi testeknek a fénye. Mikor letűnik a tűzgolyó, hogy még maga után annyi ragyogást, hogy a levett fényes köntösével, ékesen ruházódhatnak föl a csillagok.

A miként ez a természetben, úgy van az, az emberi létben. Az egyes családokban támadt tündöklő nap, a letűnése után is még beragyogja a legkésőbbi unokát.

A történelmi nevezetességűvé vált Schweidel családban, ő, a hazáért halálig küzdő és elvérző vértanu, ő volt az a fényes nap, a magyar égbolton és az, kinek a ragyogásából fényt vesznek magukra az utódok.

A Schweidel leszármazóknak, kedves rokonoknak a megjelenése nagyban emelte a mi mai szép, lelkes, nemzeti és hazafias ünnepségünket.

Láttuk, a közfigyelem és a legna-

gyobb tisztelet mint kísérte őket minden lépésükben.

Róluk kívánok tehát emlékezni, rájuk kívánom felköszönteni a serleg tartalmát. Altalam a Schwidel családához tartozó valamennyit, tehát azokat is, a kik csak lélekben és gondolatban lehetnek itt, de külföldön éltek azokat, a kik most itt közlünk vannak s emeljük az örömeiket. A dícső apa egyetlen fia: Schweidel Béla, 1848/49. évi honvéd százados úr éljen!

A fivértanu leánya: Dr. Balogh Sándorné szül. Schweidel Sarolta úrasszony 6 nagysága, férjével: Dr. Balogh Sándor ügyvéd úrral, 1848/49. évi honvéd századdal és az 1848/49-es honvéd egyetlek országos egyesületének az elnökével, éljenek.

A vértanu leánya: özv. Halász Geodonné szül. Schweidel Anna úrasszony 6 nagysága éljen!

A dícső nagypapának, magyar honvéd tábornoknak az unokái:

Dr. Hegedűs Gyuláné szül. Balogh Irén úrasszony 6 nagysága, férjével Dr. Hegedűs Gyula úrral éljenek!

A többi unokák: Schweidel Irma, Schweidel Töncsi, Schweidel Milési úrhölgyek és ifj. Halász Geodón úr, éljenek!

A dícső ösnek unoka húgái: özv. Vargay Mihályné szül. Vojnits Matild úrasszony 6 nagysága és Vojnits Domiczella úrhölgy éljenek!

Valamennyien sokáig éljenek!

*

A bankett rendezése mintaserű. A konyha dícsőri az új bérlőt Bergmann, ki iparkodott a kívánalmáknak eleget tenni.

*

Díszelőadás.

Az ünnepi fénynek egyik kimagasló fénypontja a díszelőadás volt.

Megjelentek itt a már megérkezett képviselők, hogy tanui legyenek annak, hogy miként tud ünnepelni Zombor város hazafias közönsége.

Az előadást Szalay Frigyes „hazaszeret” című alkalmi darabja kezdte meg. A darab minden sora, melyen tükrözötte vissza egy megtört sokat szenvedő honfi lelki küzdelmét.

Meglátszik a darab meséjén, hogy írója szemmel tartotta éppen a mai kétes viszonyokat.

Ezen a széllény roncsolt halmazokon építette fel azt a szent oltárt, hol még a hazája viszonyaitól megriadó honfi, mielőtt itt hagyná a nélkülözhetetlen hazát... meg egyszer utóljára áldozhat. Az áldozás után pedig a megáldozott honfi szívén újra erőt vesz a hazaszeretet; itt marad... mert... A nagy világon e kívül nincsen számódra helye.”

A sok csillagó baba gyönyörűen egészítette ki a hazafias darabot.

Ez után következett Csavojác vezetéke alatt Erkelnek Hunyadi nyitánya, kifogástalan precizitással, melyet műkedvelő személynak adtak elő.

Majd katoná Bánk-Bánjának, a második felvonását adták elő: Rózsa Soma, Prokópy Imre, Gruda Pál, és Zátonyi főszereplésével, a békétlenkedők lázas izgatása mellett.

Minden szereplő igaz intelligenciával felelt meg a kívánalmáknak.

Nem szabad itt elhallgatnunk Prokópy Petúrját! Azok, akik tudják, hogy az ünnep rendezése érdekében, micsoda bámulatos áldozatkészséget fejtett ki, azok előtt áll csak még osodlatosan, Prokópy agitátása. Nem volt az ünnepélynek olyan epizódja, amiből ki nem markolta volna az orszálat részt.

Bámulatos lelki erővel áldotta meg a természet azt az embert, aki már jóval az ünnepélyek előtt fáradozott, szaladgált.

Ez az idegeket rontó lőtás futás éppen semmit sem vont le a tanár szokott előadási metódusából. Igaz művészes érzéssel adta elő az ő Petúrját és az „El a magyar” című melodramáját, melyet a kaszinó dalárda kísért.

A közönség zajosan ünnepelte a mi szeretett polgártársunkat. Nagyon örültünk, hogy olyan szép véleményeket hallhattunk a vidékiektől is, amelyek Prokópy egyéniségét örökre feldiszlítik.

Zombor város nagy köszönettel tartozik ezen önzetlen lelkes jóbarátjainak.

*

Búcsúzás.

Feledhetetlen ünnepségünk véget érve, kiki haza iparkodott.

Vendégeink, kik látogatásukkal tisztelték meg városunkat, igazi örömmel távoztak körünkből.

Honatyáink a legnagyobb megelégedéssel és hazafias örömmel emlegették, hogy mennyire igaz, a messze földön híres bácskai vendégszeretet. Örülünk, hogy ama hízegő jelzőket igazán kiérdemeltük. De nem is csoda ám! Mert az elszálasolt vendégek, nem csak futóvendégek voltak a kedves házigazdánk-nak, hanem megbírt barátai. Folyt is mindenütt a dáridó; ünnepelték a vendégek a házigazdát, a házi gazda pedig a vendégeket.

Igy is kell ennek lenni Bácskában; nem is lehetett ez másként! De nem is lesz másként soha!

A derék házigazdáknak ez úton mondanak köszönetet önzellen sziveségükért! Isten tartsa őket!

*

Csütörtökön délután látogtak el honatyáink. A vasuti állomás telve volt közönséggel; mindenki látni kívánta a távozó képviselőket, akik kihajolva a kupék ablakain, a legnagyobb nyájasággal beszéltek az ünnepel rendező faktorokkal.

Derült volt és örömtel a hangulat a képviselők között; de derültebb volt a közönség körében.

Azt hittük, hogy nem tudnak elválni szeretett honatyáink Schweidel városától. A legünnepeltebb pillanatban állott fel szólásra ami kedves Gerő hittanárunk, aki az ünnep rendezésétől testben összetörve ugyan, de lélekben megújulva búcsúzott el a honatyáinktól.

Majd jelt adtak a vonat indulására. A képviselők kalapjukat, zsebkezdőjeiket lengették, és beszéltek valamit... mit? Nem tudjuk, mert a vonat zakatolása elnyomta a beszédeket, de az bizonyos, hogy kigyulladtak az arcok... tüzesen dobogtak a szívek.

Isten áldjon meg benneteket; ti derék törvényhozók... engedje az ég, hogy nemsokára ismét körünkből láthassunk benneteket hasonló ünnepélyen.

*

Kossuth és a puszi.

Amikor az ünneplők kikisérték a honatyákat a vonathoz, itt különösen a legnagyobb örömmel éltették Kossuthot. Amikor legjobban kigyulladtak a hazafias arcok, egy bájos szépségű hölgy lépett Kossuth elé és késcsókát adott ezzel a kommentárral: „A zombori hölgy közönség nevében”

Orkászertű kitörés követte a szép bácskai menyecskének ezt a kedves és

megkapó lelkesedését. A képviselők pedig élőkön Pozsgayval ezeket kiabálták: „Ne a kezét az arczát csókolja meg!” „Pusztit neki!”

Kossuth pedig, mintha csak a Burgba indult volna... elpirult a nagy meglepetéstől... és állt állt...

Erősen hisszük azonban, hogy később megbánta, hogy fukarkodott a puszával, mert egy olyan szép bácskai menyecs-kétől pusztit kapni nem mindennapi dolog!

A „Magyarország” Zombor városáról.

A fővárosi hírlapok egyike a „Magyarország” és városunkban észlelt benyomásáról a hó 20-iki sz. így ír:

„Zombor. Egy szép magyar város hazafis ünnepének voltunk szemtanúi tegnap. Mintha egy szívű egy lélekbe olvadt volna Zobor város egész népe, olyan harmonikus szép volt az ünnep. Ha talán volt is lélek, amely a nemzetiségi türelmetlenség lábában égett, ártó szándékával bujkálni kellett, mert lejutotta volna a néphatag villáma. De szerb nemzetiségi zombori honfitársaink megmutatták tegnap, hogy tudnak ünnepelni is velünk. Néhány előkelő szerb polgár különös sulyt helyezett arra, hogy hazá a kegyelet ünnepén pompában és díszben a magyaroknál is különb legyen. Ami pedig nem volt könnyű feladat, mert a hazafis zomboriak igazán nemes vetélkedéssel öltöz-tették ünnepi köntösbe házikaikat. A illusztris vendégek, akik a fővárosból — amely maga is hatalmas szép korszorával léte a kegyeletét a vértanu emlék íránt — és az ország minden részéből Bácsmegye szék-városába sereglettek tegnap, valóban felejtethetetlen emléket vittek magukkal hazá. A kik még sohasem jártak itt, azoknak külön gyönyörűséggel is szolgált a derűs, tiszta és szép város megismerése. Gondoz-ott utak, pompás kövezet, széles térségek, az utcák mentén mindenütt dus, terebé-lyes lombozatu fák, lépten-nyomon virágzó kertek, mintha egy lombos lenno maga az egész város. És a széles, rendez utca-akon csupa díszes, izléssel és kényelemmel épített ház, megannyi kis palota s a bol-ток ablakaiban ragyogó kirakatok. Van valami nagyvárosi vonás ebben a vidéki városban s amellet mégis nyugalmas, idilliikus. Széles terein tágas épületeiben járva, az idegen úgy érzi, hogy az enyhe béke, a nyugalmas szívek világába jutott. Ahol nincsenek viharzó szenvedélyek, láz-vasz bevilések s a lelkek nagy izgalmaik talán csak hirtőli ismerik. Valami szelid, szinte pásztori nyugalom az amely min-denütt széles és kényelmes városra terül. A gyakorlott utazóra, aki az ilyesmiből következtetni szokott, itt nagy meglepetés vár. Mert talán sehoh ebben az országban nem lakik lelkesebb és tüzezsbb magyar nép, mint ebben a flegmatikusn nyugtőz-kozó városban, amelynek mozdulatlan le-vegője mintha a dolozs far niente isteni békéjének hirdetője lenne. Akik tegnap a szép bácskai székvárosban időztünk, a lelkesedésnek lobogó viharait láttuk, melyek magukkal ragadták szívünket. A hazafii föllángolás leglélekelemőbb módon a pályaudvaron nyilatkozott meg, ahol már utatrakészen állott a fővárosi vendége-ket hazavivő különvonat, eljőttek ide bu-ozukodni a város minden rendű és rangu polgárai.

Hírek.

* **Anyakönyvi kinevezés.** A be-lyugminiszterium vezetésével megbízott miniszter-elnök Bács-Bodnorf megye bácsborodói anyakönyvi be-riületbe Gröfled János községi inokot, a baj-mokiba Kókai Károly, a bogecsiibe pedig Gaisin Tamás községi inokot anyakönyvvezető helyette-zőkő nevezte ki.

* **A bácsmegyei orvosfiók-szövetség** most esütőrtőkön Zomborban, dr. Pávlyos főorvos hivatalos helyiségében választmá-nyú ilóst tartott, melyen dr. Pertschy Ferencz fő-tőzsrorvos elnökölt.

* **Műkedvelő** fényképészeti kiállít-ás csak 26-ig lesz nyitva. Mindnapp délelőt 9—12, délután 3—6 óráig tart. Belépő díj: 40 fillér.

* **Barabás Béla Nemese-mi-ticsen.** Barabás Béla ország. képviselő, ki pénteken délig Zomborban maradt, a déli vonattal átrándult Nemesmiliticsre. A jó militicsiek perszo nem tudtak örö-mükben hová lenni. Barabás különben kikérte magának mindenféle ünnepléteés méllőzést; daczára annak nagy ovázioők-kei fogadták a népszertü honatyát. Meg-érkezésekor elment a közszékházara, ahol az előjárő-ág a jegyzővel az élen és számos előkelő polgár a szózat éloneklő-sével fogadta: megnézte a képviselő az új iskolaépületet is, és meglepetését fejezte ki e szépen berendezett iskola felett; másnap reggel a gyorsvonnattal tovább utazott.

* **Felmentés.** A Zomborban meg-jelenő Bácskaer Volksblatt mált évi oktő-berben egy francia hajótársaság hirdetését és egy közleményt hozott, ahol a miniszter-elnöknek azon kijelentését reprodukálta, hogy a kivándorló Brémán át is utaz-hatnak. Ezen közleményt az ország máj-dnen összes lapjai hozták. A zombori kir. ügyészség a lap kiadóját Oblát Károlyt perbe fogta és a királyi törvényszék a hird-etés közléseért büntőnének mondta ki és 20 koronára büntette meg; a közlemény-ben azonban nem talált büntetendő cselek-ményt és ebben vádlottat felmentette. — Ez eller a kir. ügyész felebbezett, és az ügy a kir. tábla elé került. Pénteken volt a tárgyalás a kir. táblánál, hol Oblát Károly személyesen jelent meg. A tábla egyik közleményben sem talált büntetendő cselek-ményt és vádlott kiadott teljesen felmentette.

* **Balthazár mester Zombor-ban.** Két évezetes estélyben lesz része ismét a zombori közönségnek. Már társad-almunk minden rétege lázas érdeklődés-sel várja a nagy művész Balthazárt, aki már egyszer volt Zomborban. Mert tudjuk kicoda és mert tudjuk kit várunk, éppen ezért örülünk, hogy ismét körünkbe ér-kezik. Azok az ujdonságok, melyek Bal-thazárt messze földön is híressé teszik, nálunk is a hirneves művész atya-mesternek szép közönséget fognak szerezni. Művészi programját, a következő nagy szeuazóziót keltő pontokkal egészítette ki: Elő halak-t fogdos horogzal a közönség feje felett a levegőben. Elő rózsafákot növeszt a színpadon mindenki szeme láttára, a frissen szedett rózsákat a közönségnek fogja szétoztatni. A levegőben lógó bú-torok, a híres zászlógyakorlat, spirítiszti-ikai szeanzsai, s mindmegannyi leheteten-ségnek látszó produkciói mindenütt óriási tetszést és sok fejtörést okoznak a szem-lőőknek. Hasbeszélésévei, életnagságú babáinak kacagatját összjátékával pedig valósággal elragadja a nevetni akaró köz-önséget. Nem esoda hát, ha legelőkelőbb fővárosi és vidéki lapok a legelismerőbb-n nyilatkoznak művészi előadásáról. A Bu-dapesti Hírlap, Pesti Hírlap, Debreczeni Ujság, Aradi Közöny, Pécsi Napló stb valóságos csodákat zengnek róla. Megér-demli hát, hogy a ritkán látható talentu-mos művész-mester előadásait pártfogoljuk annál is inkább, mert ki tudja mikor lesz ismét alkalmunk ügyes játékában győ-nyörködnünk?

* **Lelkészi jubileum.** E hó 14-én ünneplte meg Ujverbász községe 80 éves lelkesének főt. Kármán Józsefnek 50 éves papi jubileumát, szeretetteljes ovatioők-mellett. Az ünnepe előestéjén az agg lelki-

pásztor tiszteletére főklyásmenetet és a dalárda egy szoranódot rendezett. Székely Sándor gym. igazgató szép beszéddel üdvözölte a jubiláust, mit ez meghatót-áságtól remegő hangon megköszönt. Másnap d. e. díszistentiztelet tartattott, a melyen Keck Zsigmond cservenkai ref. pap szó-nokolt. A feketehegyi ref. lelkesz intézett aztán egy szivereható beszédet ősz kolle-gájához melynek végeztével hívei nevében ajándékuil egy díszes kiállítasu bibliát nyujtott át neki. A szép ünneppá a „Szózat” éloneklésével végződött. Délután banketre gyűltek össze, a melyen számos pohárköszöntő hangzott el. A vidékről számos előkelő vendég vett részt az uj-verbásziak ünneplőjén.

* **Agonynyomta a fal.** Janko-vácról értesítettek, hogy ott tegnap egy Dudás András nevű 9 éves fiút egy épülő fölben levő ház fala agonyított épben abban a pillanatban mikor mellette elha-ladt, bedőlt és a szerencsétlen fiúcskát maga alá tomette. A kötőrmelének közül holtan húzták ki. A törvényszék: hulla személt megtartották. A ház építője ellen gondatlan-ság ezimén a bűnögyi vizs-gálatot megindították.

* **Villámcsapás Bajmokon.** A keddi óriási viharok Bajmokon is volt áldozata. Ozv. Fehér Józsefnek Kossuth Lajos-utczai házába este 7 órakor, épen amint a család együtt ült és vacsorázott, beütött a villám. Egy pillanat alatt az egész ház lángba borult és a tűz az egész épületet a melléképületekkel együtt el-hamvasztotta. Emberéletben szerencsére nem esett kár, az anyagi kár azonban megiehető nagy, mert a padláson tekin-télyes értékű gabona volt felhalmozva, mely nem térül meg, miután nem volt biztosítva. — Néhány uriember önfeláldozó mentő-ének volt közzönhető, hogy a ha-talma-s oszmd épületek, köztük a Berger-féle árúháza nem lett a lángok martalé-kává. Biztosra vehető most már, hogy ezek után be fogja látni a képviselőtestület, hogy a hiányos tűzrendszeten lendíteni kell és meg fogja alakítani az önkéntes tűzoltóságot.

* **Házasság.** Hamburgor Mór nyomda-tulajdonos, a „Bácsmegyei Napló” napilap kiadója Szabadkáról 6. évi május há 23-án tartja esküvő-jét Gyöngyösön Iriez Adéllal, özv. Iriez Mór-é pu-grái földirtokosnő leányával.

* **Bácskaiak a kereskedelmi miniszternél.** Kedden a kulai és palánkai járás egy küldöttsége tiszteit el Hieronymi keres-kedelmi miniszternél, kit arra kértek föl, hogy rendelje el, hogy a delután Budapestről induló gyorsvonnattal Hegyes—Feketehelyre, mely a kulai és palánkai járás gázpontja, álljon meg. A miniszter nyomban magához kérte Marx min. jandást, akivel ez ügyben történt tárgyalás után kijelentette, hogy a kérelmet néhány nap múlva teljesíteni fogja. A küldöttség tagjai voltak: Gromon Desző, báró Vojnits István, Racz György, aki a kérelmet előadta, dr. Szechenyi Tamás, Mezey Zsigmond és Nagy István.

* **Rejtélyes esetben** nyomoz a szentistváni csendőrség. Szardán este lé-lekszakadva futottak Bajaszentistvánról dr. Bru-szt Lázár bajai orvoshoz, hogy jöjjön ki a határba, mert egy öreg embert találtak egy elhagyott kunyhóban, ki össze vissza van szurkálva. Az ismeretlen öreg tényleg elvult boritva szúrás sebekkel. Az öreg teljesen elerőtlenedve nem képes semmi féle felvilágosítást adni. Már most azt kutatja a csendőrség: merőnylet avagy öngyilkossági szándék esete áll-e fenn?

* **Zsidó községkerületi kongresszus Szabadkán.** A szabadkai zsidó községkerület június hó 12-én kongresszust tart Szabadkán. A közgyűlésre eddig a következők jelentkeztek: Doroszló: dr. Wilhelm Ignác hitk. elnök. Bácsnámás: Grauag Lipót hitk. elnök. Ujvidék: dr. Kohn Károly hitk. elnök. dr. Pap Ignácz frabbi, Ernest József. Martonos: György Mór. Iszak: Szend Géza taka-

rékpénztári igazgató. Kula: Fürst Lipót Gyula hitk. elnök, Bezdán: Loschitz Lajos hitk. elnök, Apatin: dr. Neuman Ignác orvos. Baja: dr. Adler Lipót rabbi, dr. Bruck Samu hitk. elnök, Hecskó Gyula iskolazéki elnök, dr. Rosenberg Samu előjáró. Zombor: dr. Fischer Mihály fő-rabbi, Szilágyi Mór hitk. elnök, dr. Grünert Samu. Bajsa: Robitsek Adolf hitk. elnök, Mélykut: Donath Samu. Omorovicza: Ungár Pál. Magyarokanizsa: dr. Löbl Nándor. Ó. és Ujverbász: Neugebauer Sámuel. Orszállás: Krausz Lázár. Bajmok: Szabados József hitk. elnök. Obecse: Freund József. Csantavér: Bach Vilmos elnök. Bács: Weisz Gyula előjáró, Paacsér: Weisberger Pülöp elnök. Csonoplya: Schreier Sándor előjáró.

Fig. 16. 1905.

* **A bácsmegyei községek uj neveinek jegyzéke** könnyű áttekinthetőben a régiékel csoportosítva, táblázatos felállásban kapható. Oblát Károly könyvnyomdájában Zomborban.

* **Szentivánon mulatnak.** Felső szentivánról írja tudósítónk, hogy ott szerdán nyolc legény rárohant Kiss Pál 20 esztendő legényre és ölmos botokkal úgy helyben hagyták, hogy tán az életébe fog kerülni. A bátor legények ellen folyik az eljárás.

Lapunk könyvnyomdájában egy fiu, ki jól olvasni tud, tanonczul felvétetik.

A magasztos értéke
a rohitschi savanyúvizeknek „Tempelquelle“ és Stryaquelle dietetikus és gyógyviz behozonyul alegjobban a grütkai összehasonlítás a rohitschi és karlsbadi források közt. Érdeklődőknek készpénzzel küldi díjmentesen Hoffmann József Budapest, Dorotyia-utca 8. szám. Ezen lapra való hivatkozás kériatik.

(**A kitarás a legbeosesebb emberi erény.** Erről az aranyigazságról öröndetes példával szolgál annak a vidéki kis hivatalnoknak esete, ki pár nap óta szép vagyon árának nevezheti magát a szerenese, no mag az állhatatos kitarás jóvoltából. A rendkívül szűköss viszonyok között élő hivatalnokoska osztályors-jegyet vásárolt, de midőn az első osztály luzázásán sorsjegyet még a legkisebb nyoroménnyel sem huzatott ki, bosszankodva küldte vissza a neki megküldött sorsjegyet. Később egy szerencsés pillanatban azonban belátta az elkövetett hibát, újra irt sorsjegyet, melyet a bankház neki készséggel megküldött. Mily nagy volt öröme, midőn a Gedicke bankház a most megtörtént főhúzáson táviratilag értesítette, hogy 100,000 koronás főnyereményt nyert sorsjegyével. A Gedicke bankház Budapestben különben számos hasonló történettel tud szolgálni, mert ezen a szerenese által kiválóan kedvelt a most lezajlott huzás az számos főnyereményt juttatott felainok mint a kitarás legszebb jutalmát.

(**A víz mint a gyomor- és bélbetegségek óvoszere.** Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegék legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozásnak ezen betegségre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatalva kiküszöbölni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyanak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a mohai Agnesforrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószer a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízü borital. Háztartások nagy üvegben a mohai Agnesvizet különösen olcsón szerzhethetik be.

(**Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserű viz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

(**A valódi hirneves Málnási Szikulia** székely gyógyforrás viz kapható: Vezérképviselet és főraktár Délmagyarország részére Szegeden: Freiberg és Türk úgnökök Raktár: Zomborban: Weidinger S. és Zs. uraknál; Szabadkán: Sugár Mánónál; Baján: Gyarmathy Emil gyógyszerésznél.

Nyílttér. *)

Évszázadok óta ismert

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
Savanyúvíz

Savanyúvíz

Segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
fényesen bevált.

A duplo értéke

* Ezen rovat alatti közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvoszer. Elsősorban a **mohai**

AGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz, dus szensavatartalmánál fogva nemcsak biztos óvoszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szer a legkülönbözőbb gyomor-, léges- és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a vesehajtó gyógyítani akarjuk. Dr. Kóvér.

Háztartások számára másféltérsenél valamivel nagyobb üvegben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódavíznel is olcsóbban adja, hogy az Agnesforrás vizét a legszényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. Kedvelt borviz. Kapható minden fűszerüzletben és elsősorban vendéglőben.

Főraktár: ifj. Heindlhofer R. úrnál. Ugyanitt ingyen kapható az Agnes-forrás díjazott kivitelű ismertető füzet.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kules“

Jeggyel

legjobb, legkladosabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórészektől mentes.

Mindenütt kapható!

! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !

CSAK a LOBOSITZI

Csokoládé-, Czukorárú-, és pótlkáv gyárak r. t. gyártja a régóta legjobbnak bizonyult

KÁVÉ-

pótlékokat, mint szav. tiszta füge kávé Kávé-Dara Mokka-Dara cikorialiszt fadobozokban és gömbölyű csomagokban erősítő Malátá kávé-, és a többi kávé

PÓTLÉK!

Minden fűszerkereskedésben kapható.

835. sz. 1905.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Pünkösdi

országos vásár

1. évi június hó 1-től bezárólag június hó 5-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra június hó 1-től esütőtőlökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve.

Temesvárott, 1905. évi május hó 10-én.

A városi főkapitányságtól:

BANDL REZSŐ,
főkapitány.

Figyelmeztetés.

Az elkerített állatvásártérre is szabad szekérbe fogott állatokat bevinni, de csak akkor, ha a szekérbe fogott állatok is szabályszerű marhalevéllal vannak ellátva.

A ki szekérbe fogott állatokat nem szándékozik az elkerített állatvásárra bevinni, a város területére, sőt a kirakó (ipari) vásárra is marhajárlat nélkül jöhet be.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

Figyelem!

Megbízható legjobb minőségű hírneves valódi szépeességi lenvászon és damasztárú minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki gyárban csak az

VALÓDI SZÉPEESSÉGI VÉD-JEGY

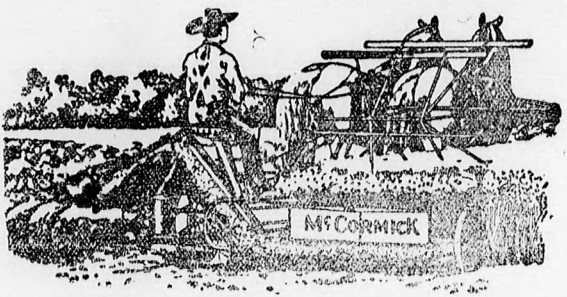
mely ezen védjeggyel állítva.

HAZAI IPAR!

McCormick Harvesting Machine Company

(Chicagoíaratógép.)

KNECHT E. J., igazgató. Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kévektőzőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűka-zalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévektőzőnál gyártmányul. Amerikai távezés boironak, rugós boironak, kultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

a legyszerűbbtől a legfinomabb
 Nyomatványok kivitelig kaphatók Oblát Károly
 könyvnyomdájában.

„Isten áldása Lukács Vilmos bankházában!”

A most befejezett XV. m. kir. szab. Osztálysorsjátékban még eddig sohasem létező eredményt értünk el, miáltal jelszavunk

„Isten áldása LUKÁCS VILMOS bankházában!”

ismét a legfinomabb módon beigazolást nyert. — A m. kir. szab. Osztálysorsjáték

legnagyobb főnyereményei

olyan sorsjegyekre estek, melyeket mi adtunk el szerencsés vevőinknek, és pedig:

400000 korona a 43365 sz. sorsjegyre	10000 korona a 27315 sz. sorsjegyre
200000 korona a 45544 sz. sorsjegyre	10000 korona a 49584 sz. sorsjegyre
50000 korona a 60639 sz. sorsjegyre	10000 korona a 67137 sz. sorsjegyre
25000 korona a 37115 sz. sorsjegyre	10000 korona a 80045 sz. sorsjegyre

és ezeken kívül óriási mennyiségű kisebb nyeremény 200 koronától 5000 koronáig körülbelül

2.000.000 korona összértékben.

Szerencsesorsjegyek a fenti bankházból

1/8 1/4 1/2 1/1 sorsjegy
 4.50 3.— 6.— 12.— korona
 eredeti árban helyben és a környéken kizárólag csak az alább jelezett üznetnél kaphatók.

Nikolits István
 fűszerkereskedés, Zombor főtér.

A
XVI-ik magy. kir. szab. osztály-
sorsjáték nyereményeinek sorozata,
110,000 sorsj. 55,000 nyarem.
Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg.

1 Millió korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40

55000 nyer. és jut. 14,459.000
összegeben

Felhívás

a XVI-ik

M. kir. szab. osztálysorsjátékhoz

Az I. osztály huzása már

1905. évi május 25. és 26. lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvétel, vagy az összeg
előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb
és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden
megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hiva-
talos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm
szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutal-
hatása czéljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelke-
zésére. — Becses megrendelését sziveskedjék mihamar-
abb hozzám juttatni.

Gaedicke A.

bankháza

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.

Budapest, Kossuth Lajos u. 11.

Gaedicke szerencseje

Óriási!
Rövid időn belül
15 milliót

fliztem ki t. verőimnek, közülük a
következő főnyereményeket:

600000 kor.	3/6	62551 sz.
400000 "	1/4	11119 "
400000 "	1/4	28916 "
400000 "	3/8	33464 "
100000 "	1/4	42758 "
100000 "	1/2	49878 "
100000 "	1/4	87991 "
70000 "	1/3	60912 "
60000 "	1/3	17357 "
60000 "	3/8	78863 "
60000 "	1/4	82528 "
60000 "	1/2	97263 "
30000 "	5/8	6920 "
30000 "	3/8	38691 "
30000 "	3/8	90964 "
25000 "	1/4	23481 "
25000 "	1/2	30049 "
25000 "	1/4	44411 "
25000 "	1/4	87851 "
20000 "	1/4	14674 "
20000 "	1/4	28950 "
20000 "	3/8	33402 "
20000 "	3/8	35862 "
20000 "	1/4	44410 "
20000 "	1/4	55565 "
20000 "	1/1	60781 "
20000 "	3/8	78848 "
20000 "	1/4	88874 "
15000 "	1/1	31121 "
15000 "	1/4	57734 "
15000 "	1/2	77950 "
15000 "	1/4	82506 "

A Mühle-féle

Chrysanthemumok

virágzásuk idején általános
feltűnést keltenek.

A Mühle-féle Chrysanthemum gyűj-
temény a létező legszebb japáni renek-
fajokat tartalmazza.

Chrysanthemumjegyzék ingyen és
bérmentve.

Mühle Arpád

kertészeti telepe
Temesvár
Arpádtelep.

Sömörbetegek,

azok is, kik sehol sem gyógyulást talál-
tak, kérjenek prospektusokat és hiteles
elismerő leveleket Ausztriából, ingyen:

C. W. Rolle, gyógyszerész, Altona-Bahrenfeld
Beethovengasse 12.

Világkiállítás St. Louis 1904.
Legmagasabb kitüntetés Grand Prix

Globus
tisztító-kivonat
jobb tisztít mint bármely
más fény-tisztítószer.

BENZINMOTOROK, GŐZCÉPLŐKESZLETEK
aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek legújabb szerkezetben és
legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁR NAK

vezérügynökségénél

BUDAPEST, V. Váci-körút 32.

Arjegyeket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: **Guba József Bácsstopolya.**

Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kézfelményél,
esznál és megfűlésekénél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá kell lenni és
csak olyan üvegeket fogadjunk el, a mely a
„Horgony“ védjegyével és a Richter özög-
jegyzettel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegkben 8 fl. 40 f., 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyiszolva minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: **Török
József** gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszertára
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában,
Elszabethstrasse 5. uen.

Szliács-Acélfürdő

(Fel-ómagya országban.)

Az egyedül ismert szénsavú vasforrás
Legjobb vasat tartalmazó ivóforrás bel-
háználra.

Szezon:

május 15-től szeptember 30-ig.

Földművelhetetlen vérszegénység, száplór, női
bajok, hátgerinc és idegbajok, bémulas ellen,
átzenuvedelt betegségek és erős munkásság után.

Fürdőörvosok:

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és **Dr. Stern J.**
Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen
át onnan 5 óra, délről Budapestén át, innen
szintén 5 óra, Szliács-ról faragások minden
naponb vasuti állomason vannak közzéve.
Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás,
lakás, árkedvezményről az elő és utósz-
ezzonban stb. ad földtízazatacsóság, Szliács-
(Zolyommeyye.)

A legmelegebb és legjobb gyógyhatású kénés
hőforrások az egész continensen, szűkösglet szer-
int mérsékelve (38–48 C° fok) hévízzel 6 tükör-
ben és 15 porcellánkában

Studnya fürdőn,

teng. föl, mag. 518 méter.) Közvetlenül vasuti állomá-
s mellett a budapest-ruttikai vonalon. Feltétlenül
biztos gyógyulás minden ízületi és izomrheuma-
megbetegülésnél, ischias, közsvény, neuralgia (főleg
hátsáknak női bajok) és bőrbetegségek esetében.
(Eczema Cruri go Psoriasis) bármennyire idülték
is azok.

Nyári és téli gyógykezelés.

Orvosi vezetése alatt álló ivó és fürdőkurák,
porcellán, kád és tükröfürdők, pakolás izadásti kurák
küllányozás, massage, uszoda és hidegvizgyógy-
vezelés, mely utóbbi a fenti gyógyjelzés tartós
hatásának biztosítására annak záradékálul alkal-
mazatik.

Pompás fekvés, fényerdők közepett, elterülő
Tatra hegység egyik remek fensikáján és így meg-
becsülhetetlen mint légyógyhely is; nagy és szép
park. Legelőssőbb árak legnagyobb kényelem, egész-
séges lakások és tápláló élelmezés, 3 év óta a
nagy. kir. államvasutak egyik gyógtelpe. Posta
távirat állomás, saját fürdőzenokar, Lawn tennis
tánciskola. Állandó előkelő ur közönséggel. Fűs
dörösok: **Dr. Boleman János**, **Dr. Jakobovits
Mór**. Előidény július 1ig, utóidény augusztus 20-
tól 50 % engedmény. Képes prospektussal és fel-
világosítással díjmentesen szolgál az

Igazgatóság.

Óriási szerencse Töröknek!

Földművelhetetlen az a szerencse, mely bankházunknak kedvez
Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több
nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vévőinknek; ígydül az utóbbi 6 hónapban
a **2 legnagyobb nyereményt**, és pedig:
a **602.000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,
a **400.000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre,
továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000**, több
15.000, 10.000 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Emlékeztetve ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vezény részi és rendezni nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyeremény
magyar osztály sorsjátékban ismét **14 millió 459.000** korona hatalmas összeggel sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét! Mindenki kiserelje meg szerencsétét
azon számmal, mely neve azegy ca-
létájájának neve mellett áll.

Adam	95	Cecilia	8148	Gullert	7269	Janos	8255	Mano	8750	Batizmon	230
Adel	1316	Celestin	8412	Gurebao	8299	Jano	8274	Mareel	2881	Samu	7979
Adolf	1542	Daniel	2778	Gergely	8216	Joliao	227	Sargit	278	Sandor	1753
Adolf	2642	David	3673	Giza	2707	Joliao	7269	Naria	1267	Sarlo	2899
Agnos	2841	Donos	1246	Gizella	5649	Jozsa	1320	Marius	2944	Sarolta	3429
Agoston	242	Donos	3293	Guzstav	1011	Jozsef	2182	Maria	3498	Sebastyan	2429
Agnar	2748	Donatos	3398	György	2118	Judith	2495	Marion	2123	Blonok	4878
Albert	4196	Dora	7458	György	2318	Judith	2495	Mary	2448	Stefania	3728
Aired	5919	Dora	2929	Gyula	2325	Kalman	1918	Maryta	5693	Takony	2979
Alko	7243	Ede	5676	Hedvig	2626	Karolina	5972	Maria	1974	Tanka	5972
Almas	2748	Edo	2929	Hilano	5676	Károly	2666	Marytha	5693	Tasak	3229
Ambrus	81	Eduwin	7262	Eleanora	5918	Katinica	2944	Orthalia	2898	Tertse	3729
Andor	82	Eloz	8253	Elek	7863	Kazuo	8253	Siklos	8274	Tibor	248
Anna	584	Emmer	8294	Herman	8253	Koleman	8276	Silka	288	Tibor	248
Anna	584	Emil	8259	Herman	8217	Krona	288	Milan	288	Timon	1853
Antal	1942	Enna	2784	Erdo	279	Matilla	726	Ror	1728	Tivadar	2227
Aranka	2632	Enre	531	Hubert	6513	Kornel	1887	Mario	2994	Tobias	2185
Armand	2941	Zeno	1248	Hugo	1248	Kornelia	2992	Nandor	2614	Urbán	2152
Arvid	2438	Ernestin	1132	Humbert	2117	Kristof	2397	Naruis	2929	Viktoria	4028
Arpad	2828	Ervin	2997	Imolyka	2697	Kristina	2385	Olya	4679	Vyal	4012
Arthur	4858	Eva	2123	Jánoska	3270	Lajos	4058	Givér	2398	Vendel	5828
Aurél	5912	Ezsebet	2636	Jeno	2917	Lajos	4058	Orban	2614	Viktor	3819
Atilia	7242	Esther	5671	Ika	5652	Laura	5652	Csuhar	2614	Viktoria	3819
Balka	278	Etel	5915	Ilea	5918	Lazar	7976	Oto	2614	Vilhald	8292
Balka	278	Ezsebet	2636	Illa	7262	Leont	8282	Ödön	2614	Vilma	248
Bancabá	8241	Ével	7262	Iona	8285	Leont	8285	Pal	2614	Vilma	248
Béa	2119	Ferdinand	8215	Imre	8226	Leó	2679	Paula	1776	Vince	1853
Benedek	549	Erzene	8253	Imos	2876	Leonia	7278	Petronella	1776	Virg	248
Bernát	1224	Eura	278	Ipoly	1789	Lidia	1789	Patr	2614	Viktor	278
Berta	2697	Francoiska	5672	Iris	1822	Lipót	2399	Piroška	2614	Zsuzanna	4028
Bertalan	2624	Frida	1248	Irma	2148	Lóránt	2918	Pista	2123	Zsuzanna	4028
Bianka	2124	Fridyes	2114	Jakob	2392	Lothár	2673	Rafael	4728	Zsuzanna	4028
Bodog	2498	Fülöp	2638	Emilia	214	Karin	4728	Negina	2673	Richard	5912
Bogdan	5673	Gabor	2583	Izidor	4918	Leónilla	5687	Richard	5912	Róbert	8243
Borbála	1943	Gabriella	1941	Ivan	5626	Luita	1986	Róbert	8243	Rózsa	278
Bortala	7248	Gáspár	5671	Jakab	2123	Maria	7123	Rózsa	278	Rózsa	278
Branó	8241	Gezse	9194	Janka	7984	Manfréd	8275	Ródtó	278	Rózsa	278

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.
Továbbá 1 jutalom 600.000 1 nyer 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000,
2 a 80.000, 1 a 70.000 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000,
8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztály sorsjegyek tervszerű árai:
1/2 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/8 " " " 3.— " " 6.—; 1/16 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése el-
lenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesors-
jegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 25-ig

bizalommal hozzáadni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynek és
mert az I. osztály huzás már f. é. május hó 25-én és 26-án lesz.

TÖRÖK A. ÉS TSA

BANKHAZA BUDAPEST.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főüzletünk osztálysorsjáték-üzletel:
Központ: **Teréz-körút 4/a. I. fők: Váci-körút 4/a.**
II. fők: Múzeum-körút 11/a. III. fők: Erzsébet-körút 54/a.

Csak alpesi tej
kakao
és csukorból áll

MILKA SUCHARD

Páratlan
különlegesség.

Üzemi Leikölmeretesség! Saját érdekében hirdessen hírtörök LEOPOLD GYULA hirdetői Irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 64. Szakváltóiskola Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett mégis divatosan és elegáns ruhákkal. Saját érdekében

kérje ezért díktárlalmu mint a győzteseményünket, melyet megtekinthet végtel leny és bármikor küld a WIENER MODEN UNION Bécs, I., Schottenring 10

VÉRZŐGÉNYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
gyógyítására és gyógyásztanok előrelőnére a legkutatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Malvin-tér.

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**
Prospektus kívánatról ingyen és bérmentve

Elsőrangú nénes hevített gyógyfürdő pártatlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdőekkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kó-, kád-, hölgy-, villamos víz-, szénasvany-náptörővel.
300 kényelmes lakóköszöbval. A legszolidabb kezelés.

SZIMON ISTVAN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓSBORSZESZ

Szőnyegeket takarók rugónyok Bútorzóveleket csipkeltöngyök Szőnyeg: S. SCHEIN os és kir. hűz üveg szán. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dástartalmú köpce ARIEGYZEK ingyen és bérmentve

Ön nagyon idősen látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács kóspasztája 3 nap alatt biztosan hat. Tégele K 1-20 Dr. Kovács gyógylátra Bpest, Útrá. 17.

HOTEL PÁRIS SZÁLLODA
BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 25. SZ.
100 szoba 2700 kádó fürdő kázzal és villanyvilágítással egyben. Fürdő, elegáns konyha, étterem és kávéház a házban. Villamos vasút megállóhely az épület pályaudvar és a ház felé.

"SMITH PREMIER" képviselő keresetnek.

BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA
BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA
AVILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE.

BALASSA FÉLE UGORKATE
használatá által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k, püder 1-20, K.
Főszéklet: BALASSA KORNÉL győgyosztára Bpest, Erzsébetváros.
KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.
Budapest, Ó-utca 42, 44 (sajtóház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzer szermérei az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
1000.000 **VASÁROLJON CSAK KISS-FÉLE**
SZERENCSE-SORSJEGYET KISS KÁROLY ÉS TÁRSA
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló öszeptelű égvényes sós savanyvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélszátorna hurutos bántalmainál, ugyanint a hügy és lvszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atóniájá és a hazi vérbőségből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás beülső használatának furdással való egyesítése ösziato hatást lejt ki a női medence szervek idült izzadásmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvénye nyirkmirigy dagadtok ellen jó sikerrel alkalmazható. Cszelzserü segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használatosságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvos; tag. a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.
Széküldő a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénasvany sűrítő gyár. a MÁLNÁSFÖRDŐN Háromszék vm. Csán: SICULIA, Málnásfürdő. Fővártárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénasgy szab. Árpád
RAJZ-ESZKÖZ, az összes közép-iskolákban a legjobbban bevált **MAGYAR KÖRZÖ**
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Iszákosság nincs többé!

Kivánra bárkinek bérmentesen küldök egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy zszesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.
A COZAPOR ösbbet ér, mint a világ minden szöbészede a tartózkodásról, mert csodáhatása ellen-szvenessé teszi az iszákosnak a szeszest italt A COZA oly esendően és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji mi okozta javulását.
COZA a családok esreit bökítette ki ismét, sok ezer férfit a szögyön és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.
Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mind azoknak kik kívánják egy próba adást és egy közönség irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyöszdőlhesen biztos hatásról. Kezesskedünk, hogy az egészégre teljesen ártalmatlan.

INGYEN próba 223 sz. Vágja ki ezen szöbénynt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept 223.)
62, Chancery Lane
London, Anglia.

H I R D I T É S I E K felvételnek legolcsóbb árak mellett lapunk kiadóhivatalában.

ZOMBOR és VIDEKEN osztálysorsjegyek

Török A. és Tsa

legnagyobb és líválóan szerencsés bankházából **BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46/a.**

kizárólag nálunk kaphatók. Az I. osztály huzása május 25. és 26-án.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:
1/2 sorsjegy 12 kor. 1/4 sorsjegy 6 kor. 1/8 sorsjegy 3 kor. 1/16 sorsjegy 1.50 kor.

Kiváló tisztelettel **Beck Manó, Krén Dezső,** Bóka-utca 36. szám.